תכנית לימודים מוצעת בנוסף ליחידת החובה במקצוע מורשת ודת האסלאם להשלמת 2 י"ל

לפי הוראת אגף הבחינות לפי בקשתו של מר דויד גל מתאריך4-1-2017

סמל ראשי047280 יחידת חובה047182 (30%+70)וגם027172 (בחינת מפמ"ר)

ראה קישור מצורף

סידור לוח זמני(2 היחידות)בנוסף ליחידת החובה הראשונה, יחידת לימוד, המשלימה ל 2 יחידות במורשת והדת האסלאמית לתלמידים מוסלמים שלומדים בבית ספר יהודי.(התכנים וההישגים המצופים נבחרו מתכנית הרחבה הקיימת ומאושרת המשלימה התמחות ב5 י"ל)

27 שעות סידור לוח זמנים פנימי (30% מהשעות) ו-63 שעות חיצוני (70% מהשעות)

היחידות	התכנים	ההישגים הצפויים	מספר השעות
2 (70%)	האמונה • האמונה באל – יתעלה	התלמידים יכולים • להכיר את תכונות האל - ישתבח ויתעלה • להבין את 99 כינויי הבורא: את פירושיהם ואת משמעויותיהם • לדון בנושא האמונה באחרית הימים, בחשיבותה 1) רמזים דקים לקיום תחיית המתים 2) רמזים עבים לקיום תחיית המתים • להבחין בין שלבי השכר והעונש וכן בין האירועים הקשורים אליהם: השליחות, יום הדין ותחיית המתים, השכר על העבודות, המקרה והעונש, השטח, היושר, דרך הישר **<u>א.</u>** לבקש מידע על קיום גן העדן: על תכונותיו, על תושביו, על חיי הרווחה שבו **<u>ב.</u>** לבקש מידע על קיום הגיהינום: על תכונתו, על תושביו, על העינויים שבו	10
30%	מחקר ניתוחי	• מחקר מיוחד על חיי ראשוני השליחים	5

		התקיפים ביותר - עליהם השלום, אדונינו: נוח, אברהם, משה, ישו ומחמד – תפילות האל עליהם • חקר סיפוריהם, שבטיהם, ספריהם והלקחים היעילים	
2	הקוראן ומדעיו	• מדעי הקוראן:	
(70%)	• מדע הפרשנות • הקריאה בספרי הקודש והפרשנות	**1.** התוודעות למדע הפרשנות- שפה, מושגים, מקורות, סוגים **2.** הבנת חשיבות מדע הקריאה הנכונה בקוראן בשינון הקוראן, הקריאה בו ופירושיו- שפה, מושגים, מעמדו, דיניו **3** • ניתוח ושינון: **1.** סורת הפתיחה- פרשנותה וחשיבותה ביחס לקוראן (היסודות) **2.** סורת הפרה- פסוקים 1-16 – הסבר, פרשנות ודינים הערה: **1.** סורת הפתיחה- נבחרה, מפני שהיא יסודות הקוראן וכוללת את כל יסודות הקוראן **2.** סורת הפרה בעזרתה מתוודע התלמיד לתכונות בני האדם לסוגיהם (מאמינים, כופרים, צבועים) ומכיר את סיפור בריאת אדם עליו השלום ומינויו ליורש על-פני האדמה - ראשית החיים	13

	• הסגנון המעולה, שאין אדם יכול לכתוב כדוגמתו, בקוראן	• מבין את מהות סגנון הקוראן המעולה - שפה, מושגים, תנאים, מגמות, מעמד הקוראן בשפה הערבית	
30%	• בחירה 1 מחקרים בנושא הקוראן לומדים ומנתחים את הנושאים הבאים • בחירה 2 מחקרים בנושא	• דברי המזרחנים והתגובה עליהם- דוגמאות • הכרת הקריאה, תנאיה- דוגמאות • הפסוקים אודות הדינים מתוך סורת הנשים (5-10), הטיפול בכספי היתומים באסלאם -94)- איסור פשע ההרג ועונשו באסלאם	5

	הקוראן לומדים ומנתחים את הנושאים הבאים		
2 (70%)	החדית' המכובד ומדעיו • מדע מקורות החדית'	• דנים במדע מקורות החדית', בחשיבותו, במטרותיו • מבחינים בין סוגי החדית': מושלם, טוב, חלש • מסיקים לגבי נסיבות המצב בחדית', לגבי הכרתו ולגבי סיבותיו- דוגמאות • הסבר נושא השושלת, התוכן, המוסר, לפי החדית'ים הנבחרים הבאים לצורך הסבר ושינון **א.** אהבת השליח - עליו התפילה והשלום - מתוך אמונה **ב.** כל ילוד נולד מטבע בריאתו **ג.** תכונות המתחסדים [במקור: آيات المنافق] • חדית'ים נבחרים לצורך הסבר בנושאים הבאים: 1. נישואין מטעמי דת 4. מעמד התפילה לכבוד הנביא - עליו התפילה והשלום 5. זכויות הנשואים	10
30%	• בחירה 1 מחקר ניתוחי של המלומדים מתחום החדית' ושל כתביהם	• ספרי הסונה ודוגמאות מתוכם, ספרים כגון: "صحيح البخاري", "صحيح مسلم", "سنن أبي داود", "سنن ابن ماجة", "سنن الترمذي", "سنن النسائي" ו-"مسند أحمد بن حنبل" – ירחם עליהם האל	5

	• בחירה 2 • מחקר ניתוחי בנושא מדע מקורות החדית' • בחירה 3 מחקר ניתוחי בנושא שלושה חדית'ים מתוך הפרקים הבאים	• מדעי מקורות החדית' המכובד, דיון בחשיבותו, במטרותיו • סוגי החדית' מבחינת מספר המוסרים ומצבם - כיבוד הנשים - איסור העושק - חלק מקריאות השליח - עליו התפילה והשלום	
2-5 (70%)	ההלכה • מקורות החקיקה האסלאמית	• מתוודעים למדע מקורות ההלכה: מהותו וחשיבותו • מתוודעים למקורות החקיקה האסלאמית החשובים ביותר: **<u>א.</u>** מבינים את חשיבות הקוראן: הכרתו, תכונותיו, דיניו **<u>ב.</u>** מבינים את חשיבות הסונה: הכרתה, הוכחה לקיומה, יחסה לקוראן , • לומדים את עמודי האסלאם: - מתוודעים לדיני הצום: הכרתו, הוכחה לקיומו, הוכחה לקיום חודש הרמצ'אן, תנאיו המחייבים, יסודותיו, ארוחות שבירת הצום במהלכו, הדינים, הפדיון, הכפרה, ההגיון שמאחוריו - מבינים את חשיבות הצדקה: שפה, הלכה, דיניה,	10

	- עמודי האסלאם (עבודות האל)מצוות - דיני המשפחה	סוגיה, תנאיה המחייבים, מקורותיה - מתוודעים לטקסי החג': שפה, הלכה, ייחוס, יסודות, איסורים מטעמי קדושה, ההגיון שמאחוריו, העומרה • מתוודעים לדיני הדרשה והנישואין • מתוודעים למהות הדרשה- הכרתה, הליכותיה, דיניה • הבנת משמעות הנישואין, הכרתם, שפה ומושגים, ההגיון שמאחורי החקיקה בנוגע להם, יסודות הנישואין, תנאי הנישואין, זכויות הנשואים	
30%	בחירה 1 חוקרים ומנתחים את דמויות ארבעת הפוסקים ואת האסכולות ההלכתיות שלהם בחירה 2 חוקרים ומנתחים את הנושאים הבאים	• ארבעת הפוסקים: **1)** אבו חניפה, חייו, בקיאותו בהלכה, תלמידיו וכתביו **2)** אלשאפעי, חייו, בקיאותו בהלכה, תלמידיו וכתביו **3)** מאלכ בן אנס, חייו, בקיאותו בהלכה, תלמידיו וכתביו **4)** אחמד בן חנבל, חייו, בקיאותו בהלכה, תלמידיו וכתביו • הסיבות לחילוקי הדעות בין חכמי ההלכה • הבקיאות בהלכה	5

		בתקופת ההידרדרות, סיבותיה ותוצאותיה • הבקיאות בהלכה בתקופת הרנסנס, אחת התופעות בעת החדשה • דוגמאות לחלק מיסודות החקיקה הבסיסיים: תשלום בעד נזק, היטהרות מחטא, המותר והאסור(כפרות)	
2-5 (70%)	טיהור הנפש והתיקון [אלתהד'יב] - ערכים ותכונות	• מפנימים את ערכי הצדק • נזהרים מהכזבנות • מעריכים את הזכות בדרכינו [ערך חשוב באסלאם, במקור حقّ الطريق]: מהותה, הליכותיה • מבינים את מהות קרבת הדם: הכרה בה, בחשיבותה, בהשפעות[יה] החברתיות • מפארים את זכויות השכנים: הכרה בהן, בחשיבותן, בהשפעות[יהן] החברתיות • מעריכים את חשיבות טיפוח האסלאם על-ידי בני הנוער • שואפים לשפר את חילוקי הדעות (שקט חברתי) • מעריכים את חשיבות ביקור החולים, הליכותיו ומעמדו , דוגמאות	8
30%	- בחירה 1 חוקרים ומנתחים את הנושאים הבאים	• ציווי הידוע: ואיסור המגונה: תנאיו, הליכותיו • השוויון החברתי: חשיבותו, סוגיו, דוגמאות	5

	- בחירה 2 - חוקרים ומנתחים את הנושאים הבאים	• תפקיד השיפוט באסלאם: הכרתו, מעמדו, הטענות והכוונות	
2-5 (70%)	קורות החיים של הנביא - שלבי הקריאה לאסלאם	• מתוודעים לשלבי הקריאה לאסלאם: **<u>א.</u>** הקריאה בסתר, **<u>ב.</u>** הקריאה בפומבי • מבינים את חשיבות ההגירה לחבש: את עמדת קריש, את עמדת אלנג'אשי, את האחווה בין הדתות • מתוודעים למשלחות: לעמדתן כלפי השליחות • משננים את [החומר הנוגע ל]שנת האבל: ההגירה לאלטאא'פ, מוסר ההשכל והלקחים • מעריכים את נס אלאסראא' ואלמעראג' [מסעו האגדי של מחמד ממכה לירושלים ועלייתו לשמיים ממנה], את הניסים, את עמדת קריש, את מוסר ההשכל ואת הלקחים • מתוודעים לתחילת הצגת השליח - עליו התפילה והשלום – את עצמו בפני השבטים בעונות החג' ולהשפעתה על עתיד הקריאה לאסלאם • מתוודעים לסיפור תחילת האסלאם בקרב תומכי השליח ושבועת האמונים בשרידו הראשון והשני • מבינים את חשיבות ההגירה	10

		הגדולה ליֵתְ'רִב [ההג'רה]: מקום מפגש ראשי וזקני שבט קריש [دار الندوة], מערת ثور [מערה במכה, שבה חנו מחמד ואבו בכר בדרכם לאלמדינה], סיפור סראקה [בן שבט קריש, שרדף אחר מחמד בדרכו לאלמדינה], ההגעה ל[מסגד] קבאא' • מעריכים את יסודות החברה החדשה לאחר ההגירה: בניית המסגד, האחווה בין המוסלמים, הברית בין תושבי אלמדינה	
30%	- בחירה 1 מחקרים בנושא קורות החיים של הנביא - בחירה 2 מחקר ניתוחי בנושאים הבאים -	• מחקרים בנושא קורות החיים של הנביא • קורות החיים של הנביא, כיצד התפתחו המחקרים בנושא וכתיבתם וכיצד יש להבינם • הדרך המקצועית למסור את קורות החיים של הנביא • כיצד נלמד את קורות החיים של הנביא כיום • בחירת האי ערב כערש האסלאם • הג'אהליה ושאריות החניפיה, שהיו בה • הקשר בין שליחות הקריאות משמיים	4